

KÖRKÉP – Bepillantás könyvtáraink életébe

Országos Mentális, Ideggyógyászati és Idegsebészeti Intézet

HAVAS PETRA

könyvtárvezető, Országos Mentális, Ideggyógyászati és Idegsebészeti Intézet

konyvtar.oiti@gmail.com

Intézményünk két korábbi intézmény összevonásával jött létre 2021. április 1-jén. Az elődintézmények az Országos Klinikai Idegtudományi Intézet, illetve a Nyírő Gyula Országos Pszichiátriai és Addiktológiai Intézet voltak. Mivel könyvtári szolgáltatás csak az OKITI-ben létezett, így az összevonás után a könyvtár feladatai is kibővültek. A gyűjtőköri szempontokat is újra kell gondolni, az eddigi főleg idegsebészet és neurológia tudományterületek mellett a pszichiátria és az addiktológia is hangsúlyos szerepet kell kapjon, ami komoly kihívást jelent a könyvtár gyűjteményének alakítása szempontjából. Mivel a könyvtár fizikai értelemben az Amerikai úton található, ezért a Lehel utcai telephely dolgozóival nehezebb a kapcsolattartás és ritkábban is érkezik tőlük megkeresés. A jövőben ezen jó lenne változtatni.

A könyvtár dolgozóinak létszáma egy fő, ami egyszerre jelent könnyebbséget és plusz terheket, felelősséget is. Mindent önállóan kell megoldani, nincs kitől kérdezni, tanácsot kérni a napi rutin során. Ez nagyfokú önállóságot és a váratlan helyzetekhez való gyors alkalmazkodást kíván. Hátránya, hogy nincs visszajelzés, szakmai kontroll, és az úgynevezett vezetői magány olykor nyomasztó is lehet.

A könyvtári szolgáltatásokat elsősorban az intézmény dolgozói, illetve az intézményben gyakorlati képzésben részt vevő főiskolai vagy egyetemi hallgatók veszik igénybe, de előfordul, hogy külsős megkeresések is érkeznek, például az intézmény által szervezett tanfolyam vagy továbbképzés hallgatói kérnek információt vagy bármilyen más jellegű segítséget. A külsős könyvtárhasználók részére nyújtott információszolgáltatás minden esetben egyéni elbírálás alapján történik. A könyvtáros személye is jelenthet egyfajta vonzerőt, mivel a korábbi munkahelyekről is érkezik olykor megkeresés, ez általában akkor fordul elő, ha az adott intézményben különböző okokból nem jut megfelelő információhoz az illető. Ebben az esetben érdemes egyeztetni az előző munkahelyen

dolgozó kollégákkal, hogy lehetőség szerint ne legyen párhuzamos munkavégzés.

A könyvtárosi munka fő gerincét az MTMT-adminisztráció adja, a publikációk felkutatásától kezdve az adatbázisban történő rekordkészítésen keresztül, a különböző kimutatások, publikációs listák és adat-szolgáltatások elkészítéséig. Jelentős ezenkívül a friss szakfolyóiratokban megjelent szakirodalom iránti igény is. A szakkönyvek iránti érdeklődés esetén a saját állományból, könyvtárközi kölcsönzés vagy vétel útján igyekszünk teljesíteni a kéréseket. Akár szakkönyv, akár folyóiratcikk esetében, az olvasók előny-

ben részesítik a gyorsan elérhető elektronikus formátumot.

A könyvtárterem előadóteremként is funkcionál, itt tartják a reggeli és a délutáni referáló üléseket, valamint különböző képzések és tanfolyamok helyszíne, mintegy 60 fő befogadására alkalmas. A könyvtárosi dolgozószoja egy ettől független kis helyiség. Mivel a helyben használatra szinte alig van igény, a munka főként a virtuális térben zajlik. A személyes megkeresések ritkábbak, több az email és a telefonkapcsolat.

A könyvtárteremben 2022-ben sajnos két beázás is történt az épületben zajló felújítási munkálatok következtében, amit a vállalkozó azonnal kijavított, maradandó nyoma nincs, az állományban kár nem keletkezett.

Az állománygyarapítás többféle módon zajlik, vétel, ajándékozás, hagyaték, illetve fölőspéldány-jegyzékről bekért dokumentumok által. Mivel korlátozott a rendelkezésre álló szabad hely és nincs külön raktárhelyiség, komolyabb gyarapítás csak egyidejű selejtezéssel valósulhat meg.

Ehhez a munkához elengedhetetlen a megfelelő odafigyelés, az őszinte segítőkészség és a szakmai alázat. A sikerélményt az jelenti, amikor valós idejű, gyors választ tudunk adni a felmerülő igényekre. A gyorsaság ezen a területen kiemelten fontos szerepet kap, meg kell próbálni felvenni a környezetünk által diktált tempót, ami sokszor nem egyszerű feladat. ■

Szubjektív beszámoló történeti visszatekintéssel a győri kórház könyvtárának működéséről a statisztika jegyében

VESZPRÉMI KÁROLYNÉ

Győr, Petz Aladár Megyei Oktató Kórház Orvostudományi Szakkönyvtár

konyvtar.oiti@gmail.com

Gondolom, nem én vagyok az egyetlen a könyvtárszakmában, aki némi ellenérzéssel küzd, ha a szokásos éves statisztika elkészítésének időszaka elérkezik.

Alapvetően a statisztika számszerű összefoglalása egy könyvtár éves munkájának, de azt mindannyian tudjuk, hogy a realitást csak bizonyos mértékig tükrözi.

Ha saját könyvtáram elmúlt évéről írok, ahhoz, hogy tisztább legyen a kép, vissza kell mennünk néhány évet a könyvtár életében, egészen 2011-ig.

2011-ig könyvtárunk a kórház régi telephelyén működött. Az akkori gazdálkodási szempontok és csökkenő intézményi büdzsé miatt észszerűbbnek tűnt a külső telephelyek megszüntetése, így erről a telephelyről fokozatosan minden osztály átköltözött az új épületegyüttessel kibővített központi telephelyre. Csak mi dolgoztunk még a régi telephelyen, és vártunk a sorsunkra, hogy a mi költözésünkre mikor kerül sor, amikor 2010 őszén telefonhívást kaptam a kórház egyik orvosától, aki egyben a Széchenyi Egyetem Egészségtudományi Karának dékánja is. Mivel az

intézmény menedzsmentje a könyvtár számára nem talált a kórház központi épületében megfelelő elhelyezési lehetőséget, felmerült az egyetemi elhelyezés gondolata. Jobb nem lévén, kénytelen voltam elfogadni az ötletet. A költözés 2011 nyarán fejeződött be, s ettől kezdve könyvtárunk a kórház és az egyetem között létrejött együttműködés keretében a győri Széchenyi Egyetem Egészségtudományi Karának épületében működik. Ebben az épületben zajlik az egyetem Egészségtudományi Karának összes képzése, így nem csak a kórházi dolgozókat látjuk el, hanem a kar hallgatóit, oktatóit is.

2016-ban a kórház menedzsmentje úgy döntött, hogy bár az egyetemi épület, ahol működünk, pár lépésre van a kórháztól, a kórházban is kialakítanak a könyvtár számára egy helyiséget, hogy a kórházi dolgozók számára könnyebben elérhetőkké váljunk.

A kórház központi helyén, a büfébe vezető útvonal mellett (ne nevesse, ez fontos!), már hosszabb ideje üresen állt egy akkora helyiség, ahol egy kellemes könyvtári részleget tudtunk kialakítani. A büfé azért volt fontos, mert a büfébe „leszaladó” kórháziak egyre

többször kanyarodtak be hozzánk is, egy rövid időre lecsillapítani nemcsak friss zsemle, hanem friss irodalom iránti vágyukat, belepillantani a legújabb lapokba, megbeszélni, milyen szakirodalomra lenne szükségük, vagy akár egy-egy gyors internetes keresést lebonyolítani.

Ahogy telt az idő, ismét a személyes látogatások te-repe lett a könyvtár kórházi részlege. A kórháziak örültek, hogy helyben van az irodalom, mi örültünk, hogy személyesen is látjuk azokat, akikkel korábban csak e-mailben, vagy telefonon kommunikáltunk, végre arcot is tudtunk kötni egy-egy névhez, nem át-édesgetnünk kellett az olvasót a kórházból és végül, nem a „...hát ..., lábamat ismét az út porába teendő” felkiáltással indultunk útnak, ha valamilyen ügyintézés miatt át kellett látogassunk a kórház valamelyik osztályára.

Könyvtári látogatások száma: csökkenő

2020. első heteiben kezdeti félelemmel olvasgattuk az interneten és más forrásokból érkező híreket a Kínából elterjedő COVID járványról.

2020. és 2021. már a járvány jegyében telt. A könyvtárat naponta megfürdetve fertőtlenítőben, bezárt ajtókkal mellett ugyan, de működtünk tovább, kihasználva mindenféle elektronikus és egyéb csatornát a kapcsolattartásra, az olvasók ellátására. 2020 őszén ellepték a kórház osztályait a covidos betegek, az osztályok állandó költöztetése, a betegellátás állandó átszervezése miatt mindenki zaklatott és hajszolt volt, még jobban ritkult a személyes látogatók száma.

Emellett 2020 januárjában elindult a *Petz Magazin* című intézményi havi lap. Hogy egy-egy lapszám megszülessen, négy újságíró és egy fotós dolgozott, akik munkájukhoz a könyvtár kórházi részlegében kaptak helyet, benépesítve az addig tágas helyiséget, nyüzsgő mini-szerkesztőséggé alakítva a könyvtárat. Osztályokra jártak riportokat készíteni, fotózni, egyeztetni, így a fertőtlenítőfürdő még indokoltabbá vált. Zárójelben jegyzem meg, a lap nagyjából egy évet és két hónapot élt meg.

Könyvtári telephelyek száma: 1

2021-ben a pandémia maradt, sőt erősödött, majd decemberben elindult az országos Oltási Kampany. És itt érkeztünk el ahhoz a ponthoz, amikor a könyvtáros ismét mély levegőt kényszerült venni, mert a könyvtár kórházi részlegének helyisége bizonyult a legalkalmasabbnak arra, hogy az Oltópont adminisztrációs helyiségévé váljon. Szinte egyik napról a másikra kellett átadjuk helyünket az Oltópont munkatársai részére. Fejet hajtottunk a fontosabb érdek előtt és működ-

tünk tovább, egy részlegre szorítkozva az egyetemi épületben.

A könyvtárban használt számítógépek száma: kilenc ... helyett három

Első körben arra számítottunk, hogy az Oltási Kampany hamar lezajlik és egy-két héten belül visszatérhetünk a megszokott kerékvágásba. Mivel csak néhány hétig tartó helyiségcserében gondolkodtunk, szinte mindenünket a kórházi részlegünkben hagytuk: számítógépek, nyomtatók, bútorok, dokumentáció, könyv- és folyóiratállomány, valamint az egyéb felszerelések.

Reményeink aztán az Oltási Kampany folyamatos meghosszabbításával szépen lassan szertefoszlottak. Meg kellett szervezzük a véglegesnek tűnő kiköltözést. 2022 januárjában az Oltópont működése közben és az eseti szüneteket kihasználva csomagoltuk a dokumentumállományt és minden mást is. Persze kényszerűségből az egy-két éves számítógépeink, nyomtatóink, a bútorzat maradt, hogy a kollégák dolgozni tudjanak. Mi küszködtünk az egyetemi részlegen a régi számítógépeinkkel, amelyek időnként elveszítették egész napi munkánkat. Szerencsére az oltakozási kedv csökkenésével, számítógépes „flottánk” egy részét sikerült ismét „saját ellenőrzés alá vonni”.

2022-ben már csak az egyetemi részlegünkben működtünk, és működünk jelenleg is, ennek minden hátrányával és előnyével. Igen, előnye is van. Az egyetem épületében elérjük az egyetemi adatbázisokat, és hozzá tudjuk juttatni olvasóinkat friss szakirodalomhoz, ami némi vigaszt jelent állománybővítési, beszer-

zési lehetőségeink drasztikus lecsökkentésével szemben.

Tárgyévben beszerezett nyomtatott dokumentumok száma: 0

1995. december 1. óta dolgozom a győri kórház könyvtárában, 1997-ben vettem át a könyvtárat előző vezetőjétől, DR. OSTORHARICS GYÖRGYNÉ KATITÓL. Ezekben az években nem észszerűtlenül, de viszonylag bőven volt lehetőség könyv- és folyóirat-beszerezésre. A 2000-es évek azonban már nálunk is elindították a költségek csökkentését és finoman ugyan, de minden évben faragnunk kellett a költségvetésből. Ez a tendencia nem állt meg. Ennek ellenére még 2019-ben is elmondhattam, hogy van előfizetésünk harminc külföldi folyóiraatra, húsz magyar folyóiraatra és négy elektronikus adatbázisra.

A tavalyi évünket már szinte a teljes lemondás jellemezte. Három elektronikus adatbázison kívül nyomtatott folyóiraatra nem sikerült előfizetnünk, könyvet sem vehettünk. Ennek oka sokrétű, szerteágazó. Lehet okolni a COVID járvány és az ukrán háború gerjesztette gazdasági válságot, amely hetente növelte meg a folyóiratok előfizetési árát, az intézményünket ért anyagi megszorításokat és a kifizetési lehetőségek drasztikus csökkentését, a beszerzéshez kötődő közbeszerzési eljárás hosszadalmas adminisztrációját, és még jó néhány dolgot. De, gondolkodjunk pozitívan, mivel az olvasó így vagy úgy, jelentkezik az igényeivel, lehet többet könyvtárközizni, ami ugye, a könyvtárközi statisztikát javítja.

Nyitvatartási napok száma: egy félévnyi, személyes könyvtárhasználat: a második félévben minimális

2022-ben az energiaárak drasztikus növekedése a legtöbb intézményben elindította az energiaszámolás csökkentésére irányuló törekvéseket. Ez alól a győri egyetem sem volt kivétel. Júliusban megkezdtek a könyvtárnak is otthont adó épület felújítását. Az akkor kapott információk alapján nyugodtak voltunk, hiszen az energiakorszerűsítés jegyében nyílászárókat cseréltek, radiátorokat korszerűsítettek, hőlégcserélő rendszer került beépítésre és külső szigetelést kapott az épület. Igen, nyugodtak voltunk, hiszen elvileg „a felújítás november végéig tart”, mondták júliusban a felújítást irányító szakemberek.

A könyvtárban július első heteiben megjelent meseterembek toronyba rakták a mozdítható bútorokat, asztalokat, székeket, leszedték a szalagfüggönyt, amit a lefóliázott bútorhegy tetejére raktak, lefóliázták a

polcok jó részét, és kicserélték az ablakokat, majd eltűntek. Szeptemberben megjelent néhány „szaki”, akik nekiveselkedtek, hogy elvégezzék az ablakcserét követő utómunkálatokat, pl. szegélylécezés, majd eltűntek. Ekkor már kezdtünk nagyokat nyelni, hiszen a festők még sehol, és mikor fog megtörténni a helyiség teljes szélességében végighúzó tetőablak cseréje? – kérdeztük, mert lássuk be, lefóliázott könyvtárban nemhogy nem szerencsés, de gyakorlatilag lehetetlen olvasók fogadása. (Hacsak a cél nem kimondottan a habarccsal és vastagon porral borított fólia alatti bújócska a nagyon megkívánt és nélkülözhetetlen dokumentumért.)

A tetőablak cseréjét november végén kezdték meg és január végén fejezték be, úgy, hogy közben a leghidegebb és leghidegebb napokon leszedték az ablaktakaró fóliát, hogy fél órás munkákat végezzenek, majd a könyvtáros ismét nyelt nagyot és udvariasan felhívta a figyelmet a takarófólia hiánya miatt beömlő esőre.

Amikor ezeket a sorokat írom, még mindig szakemberek járnak ki és be, de a könyvtárban most már látszik az alagút vége, hamarosan végére érünk a zűrzavarnak és végre nekiállhatunk takarítani. (... Az épület felújítása még nincs kész.)

És ez eddig az i betű szára volt, az i-re a pontot az tette fel, amikor december elején megtudtuk, hogy az energiaszámolás csökkentésének jegyében az egyetem december 12-től a fűtés minimálisra állításával rövidített nyitvatartást írt elő a mi épületünkben is. A gyakorlatban ez azt jelentette, hogy hivatalosan 8 órától 12 óráig tudunk dolgozni a nyitvatartási időszak alatt, de december 23. után teljesen bezárultak a kapuk január 8-ig, majd ismét rövidített nyitvatartás következett február 5-ig.

Akárhogy is nézzük, a rövidített nyitvatartás, és a bezárt kapuk szintén nem olvasó- és statisztikabarát lehetőségeket biztosítanak. Az egyéb következményeket a könyvtáros munkaidejét és éves szabadságát, valamint a könyvtári ellátást illetően már nem részletezem, mert egy egész kiadványt tudnék megtölteni.

A könyvtárban dolgozók létszáma: 2 fő, teljes munkaidőben

Amikor a könyvtárban dolgozni kezdtem, a könyvtári dolgozók létszáma öt fő volt. A folyamatos gazdálkodási nehézségek miatt aztán elindult a kényszerű létszámleépítések sorozata, és csökkent a létszám. Az elmúlt huszonhét évem alatt sokszor hallottam a szintén kórházi könyvtárban dolgozó kollégáktól, hogy minimálisra csökkentették a beszerzési lehetőségeiket, vagy éppen munkaidejüket kurtították rövidebb-

re, esetleg meg is szüntette a fenntartó intézmény a könyvtárat. Nem egyszer ki is hangsúlyozták a kollégák, milyen szerencsések vagyunk, hogy a nagy átlaghoz képes van lehetőségünk beszerzésre, és nem egyszemélyes a könyvtárunk.

Igaz, hogy jelenleg csak ketten dolgozunk, de nyolc órában; néha keserű szájjal, de azzal a tudattal, hogy a minket kereső olvasónak segítenünk kell; előkaparva a kreativitás és leleményesség utolsó morzsáit is.

Mégis, ha kellő komolysággal és szakmai szemmel nézek vissza, nemcsak az elmúlt évet, hanem a megelőzőt is igazi mélyrepülésnek éltük meg.

Félve kérdezem: vajon mit várhatunk az idei évtől?

Fenti kis írásom nem tudományos céllal született, így nem tudományos értékű, nem volt célom a panaszkodás sem, hiszen nincs olyan könyvtár a szakmában, ahol ne kellett volna nehézségekkel szembenézni az elmúlt két-három évben, nem terjed ki a statisztika összes szegmensére sem, gondolataimat nem konkrét számadatokkal megtűzdelve szerettem volna közzétenni.

Célom csupán annyi volt, hogy érzékeltessem a könyvtár történetére jellemző tendenciákat, hogy megmutassam, a mi könyvtárunkban mit nem fedtek fel és fognak felfedni az elmúlt évek működésére vonatkozó statisztikában rögzített számadatok. ■

Magyar Honvédség Egészségügyi Központ Tudományos Könyvtár

POGÁNYNÉ DR. RÓZSA GABRIELLA (PHD)

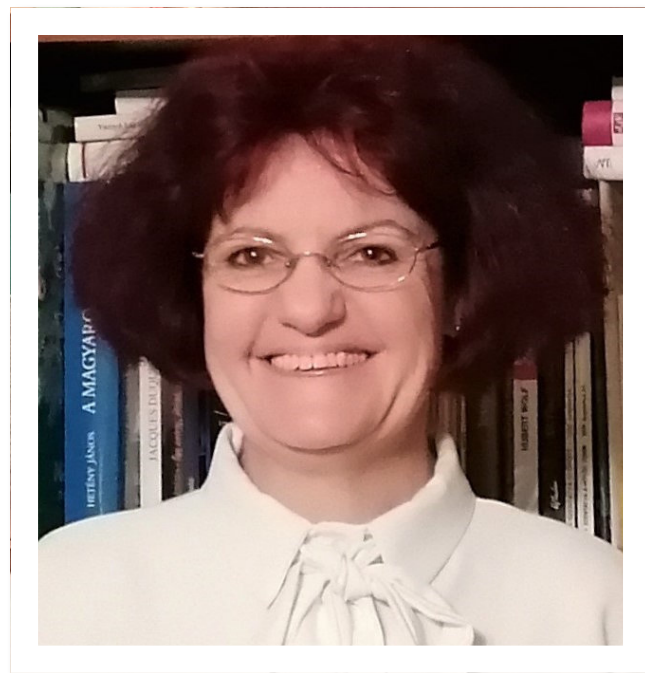
tanácsos, a Szent István Tudományos Akadémia tagja, könyvtárvezető

prg1971.05.29@gmail.com

Az évek jönnek-mennek, éppígy a covid hullámai, változnak az aktuális irányítás- és vezetéstudományi vagy szervezési paradigmák, az intézményi keretek, illetve a minket körülvevő, befogadó, fenn- és megtartó szakmai környezet. Az utóbbi évek számos kihívása, valamint a közvetlen szervezeti környezetünk átalakulásai közepette az MH EK Tudományos Könyvtár az állandóságot képviselve – katonai kötődésünket reprezentáló hangulatú kifejezéssel élve – rendíthetetlenül áll a vártán.

Küldetésünk egy komplex feladatrendszerű intézmény hozzásegítése céljai eléréséhez szakirodalmi információkkal, szakkönyvtári szolgáltatásokkal, esetleg rekreációs irodalommal – Budapesten két „központi”, valamint országszerte öt kisebb-nagyobb fiókkönyvtár működtetésével, utóbbiak szakmai-módszertani támogatásával. A szűkebb értelemben vett Tudományos Könyvtár mindmáig két telephelyen működik két-két könyvtárossal.

2022. december 31-éig a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ alárendeltségében működtek a Védelem-egészségügyi Szervek, amelyek a katonai alkalmasságvizsgálatoktól kezdődően a katonai egészségügy egészének működtetésén és fejlesztésén ke-

resztül, hatósági feladatokért, a katonai szövetségen belüli kötelezettségek ellátásáért, a vonatkozó tudományos kutatásokért, szakfolyóiratkiadásért felelnek.

Az egyedüli magyar kiadású és magyar nyelvű, tisztán katonatorvosi profilú szakfolyóirat, a több mint 130 éves Honvéddorvos szerkesztősége szervezetileg a Tudományos Könyvtárhoz kötődik, tevékenységünk integráns eleme tehát a szerkesztőség – leginkább könyvtári jellegű tennivalókban való – támogatása és a kiadvány új szabályzata szerint a főszerkesztőség munkájában való részvétel. És az MH EK-hoz, az alakulathoz tartozott a katonai és egyben civil kórház, a Honvédkórház is. Könyvtárunk ennek megfelelően a katonai-egészségügyet és a kórházat, vagyis mindkét tudományos műhelyt, valamint azok napi munkáját, praxisát szolgálta és szolgálja ma is. 2023. január 1-jétől azonban – ahogyan a híreket figyelemmel kísérők erről számos sajtóközleményből értesülhettek – a Honvédkórház kivált korábbi anyaintézményéből és Észak-pesti Centrumkórház-Honvédkórház néven játszik jelentős szerepet a főváros és az Észak-magyarországi régió, néhány szakterület viszonylatában pedig az egész ország egészségügyi ellátásában. Az MH EK Tudományos Könyvtára pedig ebben az új, éppen formálódó intézményi kooperációban tölti be hivatását.

Orvosi könyvtáros szerepünk, könyvtári feladatrendszerünk mindeközben alapvetően változatlan, illetve annyiban változik, amennyiben maga az élet.

Általánosan hangoztatott nézet, hogy az internet korában már nem szokás/illik/kell/trendi/szükséges nyomtatott könyveket és folyóiratokat venni, illetve olvasni. A mi könyvtári szolgálatunk tapasztalatai azonban – hangsúlyozni kell, hogy nem felsőoktatási könyvtár vagyunk –, azt mutatják, hogy a mai hálózati világban is nagy szükség van a „hagyományos”, papír alapú szak- és kézikönyvekre, főként azon kutatók és olvasók számára, akik valamely nagyobb szakterületen, kérdéskörben való alaposabb szaktudást kívánnak megszerezni, átfogóbb területen kívánnak elmélyülni (szakvizsga, szakdolgozat, államvizsga, a rezidensi, vagy új szakban/osztályon való működés megkezdése), és ezen szakterületek vonatkozásában átfogó, rendezett, konzekvensen tematizált (didaktizált) ismeretekre van szükségük. Az új szakfolyóirat-számok folyamatos böngészése, átolvasása a már megalapozott és biztos tudás naprakészen tartásában, specifikálásában nyújt igazi támogatást, a már megszerzett szakismeretek egy-egy kérdéskörben való kiegészítését teszi lehetővé.

Éppígy a magyar és az idegen nyelvű kútfők használatában is megfigyelhető ezen megoszlás, tehát egyáltalán nem kizárólag csak a magasabban vagy alacsonyabban kvalifikált olvasói körök között figyelhető meg a nyelvi cezúra, hanem az irodalomhasználat célja tekintetében is. Az alaposabb, megalapozó és nagyobb területre fókuszáló tanulás az anyanyelven hatékonyabb, speciálisabb kérdéskörökben a

külföldi szakirodalomban való „hozzáolvasás”-ból pedig akár csekélyebb szintű idegennyelv-tudással is sokat profitálhat a kutató.

Mindazonáltal a tudásgazdálkodás egyik fontos tartóoszlopa a külső információforrások bevonása a saját kutatásba, a saját szervezet céljainak elérésébe, építés az open access, az open data és az open science kínálta lehetőségekre. A szakirodalmi adatbázisok használatán keresztül megszerezhető, vagy akár az internetről szabadon elérhető információforrások megtalálása azonban az erre a célra fordított, erre „rászánt” idő mellett – számos szakirodalmi forrás is igazolja ezt – speciális információs műveltséggel, információs írástudással, a valóban releváns források kiválasztásának képességével lehetséges, és ezen területeken a Könyvtár szakirányú végzettséggel, folyamatos munkarutinnal rendelkező munkatársai képzettségük okán járatosak/járatosabbak, így alkalmasak a nélkülözhetetlen kutatástámogatási szolgáltatásokra. Az interneten tényleg nagyon sok minden megtalálható, de a tartalmában és szakirodalmi minőségében, mélységében heterogén forrásbázisból a megfelelő, a megbízható, megalapozott, releváns és pertinens, valóban szükséges és fontos adatokhoz való eljutás csak jól végiggondolt keresési algoritmusok, stratégia lépéseinek elvégzéséből gyümölcsözik. Nem is beszélve arról, hogy a felkészült kereső mellett az ilyen jellegű feladatokra „idomított”, a megfelelő sűtikkel felvértezett számítógépek használata úgyszintén nélkülözhetetlen előfeltétele a sikernek. De éppígy említhető a szerkesztőségi integrált rendszerekbe való cikk-feltöltés, a megfelelő folyóirat kiválasztása a saját publikáció elhelyezésére, vagy akár a hivatkozási metódusok között való eligazodás, egyáltalán a könyvészeti adatok színes világában való jártasság. A könyvtárhasználati statisztikai adataink pedig igazolják, hogy szakmai hozzáállásunk, irányvonalunk, könyvtáros habitusunk egyezik az intézményen belüli elvárásokkal, de természetesen azt is, hogy az általunk szolgáltatott közösségben megvan a tudományos munka, az elmélyülés iránti igény.

A sok tekintetben állandó szolgáltatások mellé azonban például új területként a COVID időszakában jelent meg és gyökeresedett meg az online értekezletekhez, képzésekhez, konferenciákhoz való kapcsolódás biztosítása csöndes és nyugodt olvasótermi sarokkal, számítógéppel, megfelelő hardver-kiegészítőkkel.

Változó beszerzési keretünk hullámhegyei jelentős állománygyarapítást, frissítést – és olvasói, kutatói örvendezést – eredményeznek, ekkor szükségszerűen a tervszerű állományapasztaásra is nagyobb szükség van a helyhiány orvoslására; a hullámvölgyek időszakában pedig az adatbázisaink kincsein kívül az ODR és a MOKSZ-os levelezőlistán – vagy másikkal szakte-

rületi kötődésünknek köszönhetően a honvédségi könyvtárakon – keresztül kollégáink jóvoltából tudunk minőségi módon szolgálatni. Ami hiány pedig éppen lehetőségeinkben jelentkezik, azt pótoljuk motivációval, találékonyssággal és önmagunk képzésével. Az utóbbi évek nagy eredménye, hogy mára mindenki immáron egyetemi könyvtár szakos végzettséggel rendelkezik, az intézmény- és katonaegészségügy-történeti kutatásoknak, a vonatkozó publikációknak köszönhetően pedig azok az MH EK-s és kórházi mun-

katársak is jobban magukénak érzik a Könyvtárat, akiknek napi rutinjában a „könyvtározás” nem(igen) kap helyet.

Az idei év talán legnagyobb kihívása számunkra az, hogy a jelenlegi intézményi átszervezésben a megváltozott paradigmának megfelelően igazítsuk működésünket, szolgáltatásainkat, szervezeti kapcsolatrendszerünket; a változóság állandóságában változatlanul hasznos, ismert és elismert partner legyünk szolgáltató közösségünk, közösségeink számára. ■

